

عنوان مقاله:

نگاهی جامعه شناختی به کنش گفتار انتقاد در زبان فارسی

محل انتشار:

فصلنامه زبان پژوهی، دوره 10، شماره 27 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

نورالدین یوسفی - رازی

سامان عبادی - رازی

فرخنده پورسیاه - مدرس دانشگاه فرهنگیان

خلاصه مقاله:

زبان، تجلی گاه فرهنگ و افکار افراد یک جامعه است و با بررسی زبان می توان به مطالعه رابطه متقابل زبان، تفکر و فرهنگ دست یافت و از نظام فکری و فرهنگی یک جامعه آگاه شد. بر این مبنا، این پژوهش بر آن است تا به بررسی کنش گفتار انتقاد در زبان فارسی بپردازد. مقاله حاضر، به بررسی این راهبردها در کنش گفتار انتقاد می پردازد. به این منظور، از آزمون تکمیل گفتمان استفاده شد و پاسخ های جمع آوری شده از 200 شرکت کننده، با استفاده از چهارچوب راهبردهای بیان و تعدیل انتقاد گوئن (Nguyen, 2005, 2013) مورد واکاوی و تحلیل قرار گرفت. شیوه انتقاد، به موقعیت و فاصله اجتماعی و نیز جنسیت افراد شرکت کننده در تعامل بستگی دارد، اما جنسیت تأثیر بر نحوه بیان و تعدیل انتقاد در مقایسه با دو متغیر دیگر بیشتر است. بررسی ارتباط جنسیت و راهبردها نشان می دهد که این کنش گفتار در بین زن ها بیشتر از مرد ها تعدیل می شود. یافته های پژوهش نمایان گر است که انتقاد برخلاف دیدگاه رایج، همیشه یک کنش گفتار منفی نیست. بلکه افراد در تعامل های اجتماعی می توانند با استفاده از کنش گفتارهای دیگر مانند تعارف، تعریف، عذرخواهی و تعدیل کننده هایی مانند خوش زبانی ها و توجیه کننده ها تأثیر منفی این کنش گفتار را کاهش دهند، به گونه ای که انتقاد مفید بوده و در بین آن ها هم بستگی [1] ایجاد کند. از یافته های پژوهش می توان در بررسی های تطبیقی بین فرهنگی و مسائل آموزش زبان بهره گرفت. [1] solidarity

کلمات کلیدی:

کنش گفتار انتقاد، تعدیل، فاصله اجتماعی، موقعیت اجتماعی، گویشوران زبان فارسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/871303>

